

കേരള ഗസറ്റ് KERALA GAZETTE

അസാധാരണം EXTRAORDINARY

ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
PUBLISHED BY AUTHORITY

വാല്യം 13
Vol. XIII

തിരുവനന്തപുരം,
തിങ്കൾ
Thiruvananthapuram,
Monday

2024 മാർച്ച് 04
04th March 2024
1199 കുംഭം 20
20th Kumbham 1199
1945 ഫാൽഗുനം 14
14th Phalgun 1945

നമ്പർ
No. 819

കേരള സർക്കാർ

നിയമ (നിയമനിർമ്മാണം-സി) വകുപ്പ്

വിജ്ഞാപനം

നമ്പർ 58/ലെറ്.സി3/2023/നിയമം.

തിരുവനന്തപുരം, 2024 മാർച്ച് 2
1199 കുംഭം 18
1945 ഫാൽഗുനം 12.

കേരള സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ താഴെപ്പറയുന്ന ആക്റ്റ് പൊതുജനങ്ങളുടെ അറിവിലേക്കായി ഇതിനാൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു. നിയമസഭ പാസ്സാക്കിയ പ്രകാരമുള്ള ബില്ലിന് 2024 മാർച്ച് 1-ാം തീയതി ഗവർണ്ണറുടെ അനുമതി ലഭിച്ചു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം,

സി. വിജയലക്ഷ്മി,
സ്പെഷ്യൽ സെക്രട്ടറി (നിയമം).

2024-ലെ 5-ാം ആക്റ്റ്

2024-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്

1994-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്റ്റ് വീണ്ടും ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള

ഒരു

ആക്റ്റ്

പീഠിക.—1994-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്റ്റ് ഇതിനുശേഷം കാണുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്കായി വീണ്ടും ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നത് യുക്തമായിരിക്കുകയാൽ;

ഭാരത റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ എഴുപത്തിയഞ്ചാം സംവത്സരത്തിൽ താഴെ പറയും പ്രകാരം നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നു:—

1. ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാരംഭവും.—(1) ഈ ആക്റ്റിന് 2024-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് എന്ന് പേര് പറയാം.

(2) ഇത് 2023 ഡിസംബർ 9-ാം തീയതി പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

2. 189-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—1994-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്റ്റിലെ (1994-ലെ 13) (ഇതിന് ശേഷം പ്രധാന ആക്റ്റ് എന്നാണ് പരാമർശിക്കപ്പെടുക) 189-ാം വകുപ്പിന്റെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ, “ക്ഷേമപരിപാടികൾ,” എന്ന വാക്കിനും ചിഹ്നത്തിനും ശേഷം, “മാലിന്യസംസ്കരണം,” എന്ന വാക്കും ചിഹ്നവും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

3. XX-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ശീർഷകത്തിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ XX-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ശീർഷകത്തിൽ “പൊതുരക്ഷയും സൗകര്യവും ആരോഗ്യവും” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് ശേഷം “മാലിന്യസംസ്കരണവും” എന്ന വാക്ക് ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

4. 219-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219-ാം വകുപ്പിൽ,—

(i) മാർജിനൽ ശീർഷകത്തിന് പകരം താഴെ പറയുന്ന മാർജിനൽ ശീർഷകം ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“ജനങ്ങൾ കൂടിച്ചേരുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ മേൽ നിയന്ത്രണമുള്ള ആളുകളുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ.”

(ii) നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥ അതിന്റെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പായി അക്കമിടേണ്ടതും അപ്രകാരം അക്കമിട്ട (1)-ാം ഉപവകുപ്പിന് ശേഷം താഴെപ്പറയുന്ന ഉപവകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതുമാണ്, അതായത്:—

“(2) യാതൊരാളും കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് പ്രവൃത്തി ദിവസം മുൻപെങ്കിലും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനെ അറിയിക്കാതെ, ലൈസൻസില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും സ്ഥലത്ത് നൂറിലധികം ആളുകളുടെ ഒരു പരിപാടിയോ ഒത്തുചേരലോ സംഘടിപ്പിക്കാൻ

പാടില്ലാത്തതും, അത്തരം ആളോ അത്തരം പരിപാടിയുടെ സംഘാടകനോ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ മാലിന്യം വേർതിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് നിശ്ചയിക്കുന്ന ഫീസ് നൽകി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്നവർക്കോ ഏജൻസികൾക്കോ അത് കൈമാറേണ്ടതുമാണ്:

എന്നാൽ, അത്തരം ഫീസുകൾ മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനുള്ള യഥാർത്ഥ ചെലവിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞ നിരക്കാകാൻ പാടില്ലാത്തതും ആയത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നിർദ്ദേശിക്കുംപ്രകാരം മുൻകൂറായി അടയ്ക്കേണ്ടതുമാണ്.

വിശദീകരണം:—1. ഈ വകുപ്പിന്റെയും 189-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടേയും ആവശ്യത്തിലേക്കായി “മാലിന്യസംസ്കരണം” എന്നാൽ ഖരമാലിന്യം ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാലിന്യങ്ങളുടെ വേർതിരിക്കൽ, ശേഖരണം, ഗതാഗതം, സംഭരണം, സംസ്കരണം അല്ലെങ്കിൽ കയ്യൊഴിയൽ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നതാണ്.

വിശദീകരണം:—2. ഈ ആക്റ്റിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതും പക്ഷെ നിർവ്വചിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും എന്നാൽ 1986-ലെ പരിസ്ഥിതി (സംരക്ഷണ) ആക്റ്റിലും (1986- ലെ 29-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളിലും നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ വാക്കുകൾക്കും പ്രയോഗങ്ങൾക്കും പ്രസ്തുത ആക്റ്റിലും ചട്ടങ്ങളിലും അവയ്ക്ക് യഥാക്രമം നൽകിയിട്ടുള്ള അതേ അർത്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.”.

5. 219എ വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എ വകുപ്പിലെ,—

(i) (2),(3),(4), എന്നീ ഉപവകുപ്പുകൾക്ക് പകരം താഴെ പറയുന്ന ഉപവകുപ്പുകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“(2) 219-ാം വകുപ്പിലും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള ചട്ടങ്ങളിലും, 1986 ലെ പരിസ്ഥിതി (സംരക്ഷണ) ആക്റ്റിലും (1986- ലെ 29-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) അതിൻ കീഴിലുള്ള ചട്ടങ്ങളിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതുമായ മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ എല്ലാ കടമകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ചുമതലകളും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അതിന്റെ കടമകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ചുമതലകളും സെക്രട്ടറി മുഖേന നിർവഹിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(3) (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ കടമകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ചുമതലകളും നിർവഹിക്കേണ്ടത് സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കുന്നതും, സെക്രട്ടറിക്ക്, ആയത് രേഖാമൂലമുള്ള ഉത്തരവ് മുഖേന മാലിന്യസംസ്കരണം, പൊതുജനാരോഗ്യം, ശുചിത്വം, എഞ്ചിനീയറിംഗ് എന്നിവയുടെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ജീവനക്കാർക്കും അല്ലെങ്കിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ മറ്റേതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കോ ജീവനക്കാർക്കോ, തെരുവുകളുടെയോ

പ്രദേശങ്ങളുടെയോ ജോലിയുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏൽപ്പിച്ചു നൽകാവുന്നതും, അത്തരം കടമകൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ, ചുമതലകൾ എന്നിവ അവരെക്കൊണ്ട് കൃത്യമായി നിർവ്വഹിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(4) ഓരോ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗവും, താൻ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രദേശത്തു നിന്നുള്ള ചപ്പുചവറുകളും മറ്റ് മാലിന്യങ്ങളും ശേഖരിച്ച് നീക്കം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി സൂക്ഷ്മതയോടെ നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതും, ഇക്കാര്യത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള വീഴ്ചയോ ജാഗ്രതക്കുറവോ സെക്രട്ടറിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതും, അപ്രകാരം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയാൽ സെക്രട്ടറി അടിയന്തിരമായി ആവശ്യമായ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.”;

(ii) അപ്രകാരം പകരം ചേർക്കപ്പെട്ട ഉപവകുപ്പുകൾക്കുശേഷം താഴെപ്പറയുന്ന ഉപവകുപ്പുകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“(5) (3)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം തന്നിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ചുമതലയുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ സെക്രട്ടറി വീഴ്ചവരുത്തുകയും തന്മൂലം, ഏതെങ്കിലും പൊതുസ്ഥലത്ത് ചപ്പുചവറുകളും മാലിന്യങ്ങളും കൂടിക്കിടന്ന് പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളും മലിനീകരണവും ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനോ സർക്കാരിനോ സെക്രട്ടറിക്കെതിരെ, കർത്തവ്യ നിർവ്വഹണത്തിലുണ്ടായ വീഴ്ചയുടെ പേരിൽ ശിക്ഷണനടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(6) സെക്രട്ടറി, (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഡിപ്പോകളും സ്ഥലങ്ങളും സംഭരണികളും കുപ്പത്തൊട്ടികളും വാഹനങ്ങളും പാത്രങ്ങളും പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾക്കും മലിനീകരണത്തിനും പൊതുജനാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമായേക്കാവുന്ന ശല്യകാരണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നത് തടയുന്നതിന്, മതിയായ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(7) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്, നേരിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ആൾ വഴിയോ ഏജൻസി വഴിയോ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിലോ അല്ലാതെയോ ഈ ആക്റ്റിലോ അതിൻ കീഴിലുള്ള ചട്ടങ്ങളിലോ അല്ലെങ്കിൽ 1986-ലെ പരിസ്ഥിതി (സംരക്ഷണ) ആക്റ്റിലോ (1986-ലെ 29-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) അതിൻ കീഴിലുള്ള ചട്ടങ്ങളിലോ ഉള്ള മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുഴുവനായോ ഭാഗികമായോ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(8) ഈ ആക്റ്റിലോ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, സർക്കാരിന്, പൊതു താൽപ്പര്യർത്ഥം, അപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുന്നപക്ഷം, ഖരമാലിന്യങ്ങളും ചവറും മാലിന്യങ്ങളും അപ്രകാരമുള്ള മറ്റ് വസ്തുക്കളും രണ്ടോ അതിലധികമോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും നേരിട്ടോ സർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഏജൻസി മുഖേനയോ ശേഖരിക്കുകയും കൊണ്ടുപോകുകയും കൈയൊഴിക്കുകയും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിലോ മറ്റുവിധത്തിലോ ക്രമീകരണങ്ങൾ ചെയ്യാവുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ ഖരമാലിന്യങ്ങളും ചവറും മാലിന്യങ്ങളും

അപ്രകാരമുള്ള മറ്റ് വസ്തുക്കളും ശേഖരിക്കുകയും കൊണ്ടുപോകുകയും കൈയാഴിക്കുകയും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് ഗണ്യമായ ചെലവു വരുന്ന ഏതെങ്കിലും പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(9) ഈ ആക്റ്റിലോ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, (8)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി സർക്കാരിന്, പ്രസ്തുത ഉപവകുപ്പിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കൈവശത്തിലുള്ളതുമായ ഏതെങ്കിലും ഭൂമി, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒരു വിജ്ഞാപനം വഴി, ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.”.

6. 219എ വകുപ്പിന് ശേഷം പുതിയ വകുപ്പുകൾ ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219 എ വകുപ്പിന് ശേഷം, താഴെ പറയുന്ന വകുപ്പുകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219എഎ. _____ സർക്കാർ _____ നിർദ്ദേശങ്ങൾ _____ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണെന്ന്.—(1) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ളതോ അല്ലെങ്കിൽ 1986-ലെ പരിസ്ഥിതി (സംരക്ഷണ) ആക്റ്റിലോ (1986-ലെ 29-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) അല്ലെങ്കിൽ അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയ ചട്ടങ്ങളിലോ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തയ്യാറാക്കിയ അജണ്ട പഞ്ചായത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്ത യോഗത്തിൽ വയ്ക്കുന്നുവെന്ന് അദ്ധ്യക്ഷൻ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതും അപ്രകാരമുള്ള അജണ്ടയിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതുമാണ്.

(3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭിച്ച് അത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി, ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് പരാജയപ്പെടുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ, അത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗീകരിച്ചതായോ നൽകിയതായോ കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(4) (3)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള അംഗീകാരം നൽകിയതായി കരുതപ്പെടുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള അത്തരം തീരുമാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സെക്രട്ടറി ഉടൻടി നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതും അത്തരം തീരുമാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സെക്രട്ടറിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും ഉത്തരവാദിത്വപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥനോ പരാജയമോ വീഴ്ചയോ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് കൃത്യവിലോപമായി കണക്കാക്കി

സെക്രട്ടറിക്കെതിരെയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെയോ സർക്കാരിന് അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(5) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള സർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് വീഴ്ച വരുത്തുന്ന പക്ഷം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനെതിരെ സ്വീകരിക്കാവുന്ന മറ്റ് നടപടികൾക്കൊന്നും ഭംഗം വരാത്തവിധത്തിൽ, സർക്കാരിന് അത്തരം വീഴ്ചയ്ക്ക് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനു മേൽ പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്:

എന്നാൽ, അപ്രകാരം പിഴ ചുമത്തുന്നതിന് മുമ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് പറയുവാനുള്ളത് പറയുവാൻ ന്യായമായ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.

219എബി. മാലിന്യസംസ്കരണത്തിൽ സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ.—
(1) 219-ാം വകുപ്പിലെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്ന ഏതൊരു ആളിനെതിരെയും സെക്രട്ടറിക്ക് നിയമനടപടികൾ ആരംഭിക്കാവുന്നതും, എന്നാൽ ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരമോ അതിൻ കീഴിലുള്ള ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരമോ രാജിയാക്കാവുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ രാജിയാക്കാവുന്നതുമാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ളതും മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 219-ാം വകുപ്പിലും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലും അല്ലെങ്കിൽ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമ പ്രകാരമുള്ളതുമായ ചുമതലകൾ കാര്യക്ഷമമായി നിർവഹിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ അധികാരങ്ങളും സെക്രട്ടറിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) സെക്രട്ടറിക്ക്, അത്യാവശ്യഘട്ടങ്ങളിൽ, പ്രസിഡന്റിനെ അറിയിച്ച ശേഷം, മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, 219-ാം വകുപ്പിലോ 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലോ തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരമോ തന്നിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് ഫണ്ടിൽ നിന്ന് രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയാത്ത തുക ചെലവ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

219എസി. വേർതിരിച്ച മാലിന്യം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനോ അംഗീകൃത ഏജൻസിക്കോ കൈമാറുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം.—(1) സെക്രട്ടറി പൊതു നോട്ടീസിലൂടെ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രകാരം, വേർതിരിച്ച മാലിന്യങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനോ നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലത്ത് നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനോ യൂസർ ഫീസ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനോ അംഗീകൃത ഏജൻസിക്കോ നൽകുന്നതിന് എല്ലാ വീടുകളുടെയും ഏതെങ്കിലും പരിസരങ്ങളുടെയും ഹോട്ടൽ, റസ്റ്റോറന്റ്, വ്യവസായം, ആശുപത്രി അല്ലെങ്കിൽ

മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥാപനം എന്നിവയുടെയും ഉടമസ്ഥർക്കും കൈവശക്കാർക്കും, ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്ന ഏതൊരാളിന്റെയും മേൽ, സെക്രട്ടറിക്ക് ആയിരം രൂപയിൽ കുറയാത്തതും പതിനായിരം രൂപയിൽ കവിയാത്തതുമായ പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.

219എഡി. യൂസർ ഫീസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകൾ.—(1) ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും മാലിന്യം വേർതിരിക്കൽ, ശേഖരണം, ഗതാഗതം, സംഭരണം, സംസ്കരണം അതിന്റെ കയ്യാഴിയൽ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന്റെ പൂർണ്ണമോ ഭാഗികമോ ആയ ചെലവ് വഹിക്കുന്നതിന് ഓരോ മാലിന്യ ഉൽപാദകനും നൽകേണ്ട യൂസർ ഫീസ് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും ആയത് നിശ്ചയിക്കുന്ന രീതിയിൽ ശേഖരിക്കേണ്ടതുമാണ്:

എന്നാൽ, യൂസർ ഫീസിന്റെ നിരക്ക് സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളപക്ഷം, സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ച നിരക്കിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞ നിരക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നിശ്ചയിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(2) ഓരോ മാലിന്യ ഉൽപാദകനും യൂസർ ഫീസ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും അംഗീകൃത ഏജൻസിക്കോ എല്ലാ മാസത്തിലെയും അവസാന തീയതിക്ക് മുമ്പായോ അല്ലെങ്കിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തീരുമാനിച്ചുകൊടുക്കുന്ന അത്തരം കാലയളവിനുള്ളിലോ നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) ഏതെങ്കിലും മാലിന്യ ഉൽപാദകൻ (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള യൂസർ ഫീസ് അടയ്ക്കുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തിയാൽ, അത്, പ്രതിമാസം അമ്പത് ശതമാനം പിഴയോടു കൂടി ഈടാക്കേണ്ടതാണ്:

എന്നാൽ, നിശ്ചിത തീയതി മുതൽ തൊണ്ണൂറ് ദിവസത്തിനുശേഷവും യൂസർ ഫീസ് അടയ്ക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ മാത്രമേ അത്തരം പിഴ ഈടാക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.

(4) യൂസർ ഫീസും പിഴയും 210-ാം വകുപ്പിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന വിധം പൊതുനികുതി കുടിശ്ശികയായി കണക്കാക്കി ഈടാക്കാവുന്നതാണ്.

(5) യൂസർ ഫീസ് അടയ്ക്കാൻ വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ആളിനെതിരെ സ്വീകരിക്കാവുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും നടപടികൾക്ക് ഭംഗം വരാതെ, യൂസർ ഫീസ് അടയ്ക്കുന്നതുവരെ അത്തരത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയ ആളിന് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ നിന്നുള്ള ഏതൊരു സേവനവും നൽകാൻ സെക്രട്ടറിക്ക് വിസമ്മതിക്കാവുന്നതാണ്.

(6) സർക്കാരിനോ അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി, ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനോ

ഏതെങ്കിലും മാലിന്യ ഉൽപാദകനെ അല്ലെങ്കിൽ മാലിന്യ ഉൽപാദകരുടെ ഗണത്തെ, അല്ലെങ്കിൽ ആളൊഴിഞ്ഞതോ ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതോ ആയ കെട്ടിടങ്ങളുടെ ഉടമകളെ അല്ലെങ്കിൽ കൈവശക്കാരെ യൂസർ ഫീസ് അടയ്ക്കുന്നതിൽ നിന്നും പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്.”.

7. 219 ബി വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219 ബി വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219ബി. ഖരമാലിന്യങ്ങൾ സംഭരിക്കുന്നതിനും നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനും മാലിന്യ ഉൽപാദകർക്കുള്ള ചുമതലകൾ.—(1) ജൈവ മാലിന്യങ്ങളും അജൈവമാലിന്യങ്ങളും അപകടകരമായ ഗാർഹിക മാലിന്യങ്ങളും സംഭരിക്കുന്നതിനായി ചട്ടങ്ങളിലോ ബൈലോകളിലോ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ സെക്രട്ടറി നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ളതോ ആയ വലിപ്പത്തിലും നിറത്തിലുമുള്ള പ്രത്യേക ബിന്നുകളോ സംഭരണികളോ സജ്ജീകരിക്കേണ്ടത് ഓരോ മാലിന്യ ഉൽപാദകന്റെയും കടമയാണ്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള ബിന്നുകൾ അല്ലെങ്കിൽ സംഭരണികൾ എല്ലാ സമയത്തും ശരിയായ നിലയിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും, സെക്രട്ടറി അതത് സമയം പൊതുമോട്ടോർസിനാൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്രയും എണ്ണം അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലത്ത് സജ്ജീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(3) ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ജീവനക്കാർക്കോ കരാറുകാർക്കോ അത്തരം മാലിന്യങ്ങൾ എടുപ്പത്തിൽ ശേഖരിക്കുന്നതിനും നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുമായി ഓരോ മാലിന്യ ഉൽപാദകനും ചട്ടങ്ങളിലോ ബൈലോകളിലോ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം മാലിന്യങ്ങൾ വേർതിരിച്ച് നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) (3)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്ന ഏതൊരു ആളുടെയും മേൽ, സെക്രട്ടറിക്ക് ആയിരം രൂപയിൽ കുറയാത്തതും പതിനായിരം രൂപയിൽ കവിയാത്തതുമായ പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.”.

8. 219സി. വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219 സി വകുപ്പിൽ,—

(i) മാർജിനൽ ശീർഷകത്തിനു പകരം താഴെപ്പറയുന്ന മാർജിനൽശീർഷകം ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കുന്നതിന് മാലിന്യ ഉൽപാദകനുമായോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പരിസരങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനുമായോ താമസക്കാരനുമായോ ഉള്ള കരാർ”;

(ii) നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥയിലെ, “ഏതെങ്കിലും പരിസരങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനുമായോ താമസക്കാരനുമായോ” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “മാലിന്യ

ഉൽപാദകനുമായോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പരിസരങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനുമായോ താമസക്കാരനുമായോ എന്ന വാക്കുകളും “ചവറോ മാലിന്യമോ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന്” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന്” എന്ന വാക്കുകളും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

9. 219ഡി വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219 ഡി വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219 ഡി. വാതിൽപ്പടി മാലിന്യ ശേഖരണം.—(1) ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്തുള്ള എല്ലാ വീടുകളിൽ നിന്നും ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും മറ്റ് വാസേതര പരിസരങ്ങളിൽ നിന്നും ബഹുനില കെട്ടിടങ്ങൾ, വാണിജ്യ സമുച്ചയങ്ങൾ, മാളുകൾ, പാർപ്പിട സമുച്ചയങ്ങൾ മുതലായവയുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രവേശന കവാടത്തിൽ നിന്നോ സെക്രട്ടറി പൊതു നോട്ടീസിനാൽ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നോ വേർതിരിച്ച മാലിന്യങ്ങൾ വാതിൽപ്പടി ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ശേഖരിച്ച തരംതിരിച്ചിട്ടുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ മൂടിവയ്ക്കാതെ സംസ്കരണത്തിനോ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനോ വേണ്ടി കൊണ്ടുപോകുകയോ എത്തിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.”.

10. 219എഫ് വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എഫ് വകുപ്പിൽ,—

(i) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന ഉപവകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“(1) ഖര, ദ്രവ, മലിനജല അല്ലെങ്കിൽ ഫീക്കൽ സ്ലേഡ്ജ് സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് ഇല്ലാത്തതും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്തിനകത്തോ പുറത്തോ ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഭൂമി കൈവശമുള്ളതുമായ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, അത്തരം പ്ലാന്റുകളോ സൗകര്യങ്ങളോ പ്രസ്തുത ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ മുൻഗണന നൽകി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.”;

(ii) അപ്രകാരം പകരം ചേർക്കപ്പെട്ട (1)-ാം ഉപവകുപ്പിന് ശേഷം താഴെപ്പറയുന്ന ഉപവകുപ്പുകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“(1എ) ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനു വേണ്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്തിനകത്തോ പുറത്തോ അനുയോജ്യമായ സ്വകാര്യഭൂമി കണ്ടെത്തേണ്ടതും ആവശ്യമെങ്കിൽ 2013-ലെ ദ റൈറ്റ് റൂ ഫെയർ കോമ്പൻസേഷൻ ആന്റ് ട്രാൻസ്ഫേറൻസി ഇൻ ലാന്റ് അക്വിസിഷൻ, റീഹാബിലിറ്റേഷൻ ആന്റ് റീസെറ്റിൽമെന്റ് ആക്റ്റ് (2013-ലെ 30-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) പ്രകാരമോ, ഭൂമി

വിട്ടുനൽകൽ പ്രകാരമോ പാട്ടത്തിനോ സ്വകാര്യവാങ്ങൽ മുഖേനയോ വസ്തു ആർജ്ജിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(1ബി) (1എ) ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ആർജ്ജിക്കുന്ന ഭൂമി സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതിയില്ലാതെ മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(1സി) മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന സ്വന്തം ഭൂമിയോ തങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ഭൂമിയോ ലഭ്യമാണെങ്കിൽ ആയത് വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് ഓരോ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തും മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്.

(1ഡി) മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി മുൻപ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതും എന്നാൽ ഇപ്പോൾ വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കുന്നതുമായ ഭൂമിയിൽ, മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുനരാരംഭിക്കുന്നതിന് സാധ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്:

എന്നാൽ, സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി ഇല്ലാതെ പ്രസ്തുത ഭൂമി മറ്റൊരാൾക്കായി വേണ്ടി മാറ്റിവയ്ക്കുകയോ ഉപയോഗിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.”;

(iii) (2)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ “(1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം സ്ഥലം വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുമ്പോൾ” എന്ന വാക്കുകൾക്കും അക്കത്തിനും ചിഹ്നത്തിനും ബ്രാക്കറ്റിനും പകരം “(1എ) ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഭൂമി കണ്ടെത്തുമ്പോൾ” എന്ന വാക്കുകളും അക്കവും അക്ഷരവും ബ്രാക്കറ്റും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

11. 219എഫ് വകുപ്പിന് ശേഷം പുതിയ വകുപ്പുകൾ ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എഫ് വകുപ്പിന് ശേഷം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പുകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219എഫ്എ. സംയുക്ത മാലിന്യസംസ്കരണ പദ്ധതികൾ സ്ഥാപിക്കൽ.—ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്, അത് അപ്രകാരം തീരുമാനിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാർ അപ്രകാരം ആവശ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നപക്ഷം, മറ്റേതെങ്കിലും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവുമായി ചേർന്ന്, അത്തരം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ അംഗീകരിച്ച പ്രകാരമുള്ള നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും അനുസരിച്ച് ഇതിലേയ്ക്കായി സർക്കാർ

പുറപ്പെടുവിച്ചേക്കാവുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി സംയുക്ത മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്.

219എഫ്ബി. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പതിവായി പരിശോധനയും നിരീക്ഷണവും ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്ന്.—ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും പദ്ധതികളും ആവശ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടും, നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾക്കനുസൃതമായിട്ടുമാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നും നടപ്പിലാക്കുന്നതെന്നും ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിലേക്കായി ക്രമമായ പരിശോധനയും നിരീക്ഷണവും നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്.

219എഫ് സി. വ്യക്തികളുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പാരിതോഷികങ്ങളും.—(1) 219-ാം വകുപ്പിലെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലെയും വ്യവസ്ഥകളുടെ ഏതെങ്കിലും ലംഘനമോ അല്ലെങ്കിൽ പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലേക്കും ജലാശയങ്ങളിലേക്കും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുക, തള്ളുക അല്ലെങ്കിൽ നിക്ഷേപിക്കുക എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യമോ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഏതൊരാൾക്കും സെക്രട്ടറി മുൻപാകെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്, സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ലംഘനങ്ങളും കുറ്റകൃത്യങ്ങളും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ആളുകൾക്ക് പാരിതോഷികം നൽകാവുന്നതാണ്.

(3) മറ്റൊരാൾക്ക് ദ്രോഹമോ നഷ്ടമോ ഉണ്ടാക്കുന്ന തരത്തിൽ ദുരുദ്ദേശ്യത്തോടെയോ മനഃപൂർവ്വമോ (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം തെറ്റായ ഒരു റിപ്പോർട്ട് നൽകുന്ന ഏതൊരാളും, കുറ്റ സ്ഥാപനത്തിൻമേൽ, പതിനായിരം രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴ നൽകി ശിക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

219എഫ്ഡി. മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് സമീപമുള്ള താമസക്കാർക്ക് പ്രയോജനകരമായ വ്യവസ്ഥകൾ.—(1) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്, സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കോ വിധേയമായി, കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നിർമ്മാർജ്ജന സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തൊട്ടടുത്ത് താമസിക്കുന്നവർക്ക് നികുതി ഒഴിവാക്കലോ ഇളവുകളോ ക്ഷേമ

പദ്ധതികളോ ഉൾപ്പെടെയുള്ളതും ഇതിൽ മാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്താതെയുള്ള മറ്റ് പ്രോത്സാഹനങ്ങളും നൽകാവുന്നതാണ്.

(2) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നിർമ്മാർജ്ജന സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തൊട്ടടുത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ ക്ഷേമത്തിനും വിനോദത്തിനും വേണ്ടി പാർക്കുകൾ, കളിസ്ഥലങ്ങൾ, റീസൈക്ലിംഗ് സൗകര്യങ്ങൾ, സ്വാപ്പ് ഷോപ്പുകൾ, ഫിസിക്കൽ ട്രെയിനിംഗ് സൗകര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഉപയോഗപ്രദവും പ്രയോജനകരവുമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.”.

12. 219ഐ വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219ഐ വകുപ്പിന് പകരം, താഴെ പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219ഐ. കടകളുടെയും വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പരിസരം വൃത്തിയാക്കി സൂക്ഷിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം.—(1) ഓരോ കടയുടെയും വാണിജ്യ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും പരിസരം വൃത്തിയാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും അതിന്റെ പരിസരത്ത് മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുകയോ തള്ളുകയോ കത്തിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കുകയും അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ പരിസരത്ത് ഏതെങ്കിലും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയാനോ മാലിന്യം തള്ളാനോ അല്ലെങ്കിൽ കത്തിക്കാനോ ഉപഭോക്താക്കളെ അനുവദിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ഉടമയുടെയോ കൈവശക്കാരന്റെയോ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഏതെങ്കിലും ആൾ ലംഘിച്ചുവെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ, പ്രസ്തുത ലംഘനത്തിന്റെ തോതോ ഗൗരവമോ സ്വഭാവമോ അനുസരിച്ച് സെക്രട്ടറിക്കോ സെക്രട്ടറി പ്രത്യേകം ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അത്തരം ആളുടെ മേൽ അയ്യായിരം രൂപവരെയൊക്കാവുന്ന പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.

(3) (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ചുമത്തിയ പിഴ, പ്രസ്തുത പിഴ ചുമത്തിയ തീയതി മുതൽ പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അടയ്ക്കേണ്ടതും അപ്രകാരം അടയ്ക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ, സെക്രട്ടറി, അയാൾക്കെതിരെ എടുക്കാവുന്ന മറ്റ് നടപടികൾക്ക് ഭംഗം വരാത്ത വിധത്തിൽ, പ്രോസിക്യൂഷൻ നടപടികൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതുമാണ്.

വിശദീകരണം:—ഈ വകുപ്പിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി, ‘കടകൾ’, ‘വാണിജ്യസ്ഥാപനം’ എന്നീ വാക്കുകൾക്ക് യഥാക്രമം 1960-ലെ കേരള കടകളും

വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങളും ആക്റ്റിൽ (1960-ലെ 34) അവയ്ക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അതേ അർത്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.”.

13. 219കെ വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219കെ വകുപ്പിന് പകരം താഴെ പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219കെ. ഉപയോഗിച്ചു വെള്ളം പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലേക്കോ ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ ഒഴുക്കുന്നത് തടയൽ.—(1) യാതൊരാളും ഏതെങ്കിലും സിങ്ക്, ചാൽ, തൊഴുത്ത്, ഹോട്ടൽ, റസ്റ്റോറന്റ്, വീട്, വ്യവസായ സ്ഥാപനം, ആശുപത്രി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള മലിനജലം, പൊതു അഴുക്കുചാലുകൾ, റോഡ്, തെരുവ്, പൊതുസ്ഥലം, ജലാശയം അല്ലെങ്കിൽ ജലമാർഗ്ഗം എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് ഒഴുക്കുകയോ ഒഴുക്കുവാൻ അനുവദിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം പരിസരങ്ങളിൽ നിന്ന് അത്തരം ഉപയോഗിച്ചു വെള്ളം ഒഴുക്കുവാൻ അനുവദിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് കാരണമാകുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുന്ന ഏതൊരാളിന്റെയും മേൽ സെക്രട്ടറിക്ക് അയ്യായിരം രൂപയിൽ കുറയാത്തതും എന്നാൽ അമ്പതിനായിരം രൂപയിൽ കവിയാത്തതുമായ പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.

(3) സെക്രട്ടറിക്ക്, ഏതെങ്കിലും പൊതു റോഡിലേക്കോ ഓടയിലേക്കോ തെരുവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും പൊതുസ്ഥലത്തേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ മലിനജലം ഒഴുകാൻ അനുവദിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും പൈപ്പോ ട്യൂബോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗമോ അടയ്ക്കുവാനോ മുടുവാനോ അല്ലെങ്കിൽ നീക്കം ചെയ്യുവാനോ നോട്ടീസ് മുഖേന അത്തരം പരിസരത്തിന്റെ ഉടമയോടോ കൈവശക്കാരനോടോ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

(4) (3)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള നിർദ്ദേശം ലഭിച്ച ഏതൊരാളും നിർദ്ദേശം ലഭിച്ച് ഏഴ് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതും അത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിൽ അയാൾ വീഴ്ചവരുത്തിയാൽ, സെക്രട്ടറി, (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം സ്വീകരിക്കാവുന്ന ഏതെങ്കിലും നടപടികൾക്ക് ഭംഗം വരാതെ, അത്തരം പൈപ്പ്, ട്യൂബ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ അടയ്ക്കുകയോ മുടുകയോ

അല്ലെങ്കിൽ നീക്കം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യേണ്ടതും ഇതിന് വേണ്ടി വരുന്ന യഥാർത്ഥ ചെലവ് അയാളിൽ നിന്നും ഈടാക്കേണ്ടതുമാണ്.”.

14. 219എൻ വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എൻ വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219എൻ. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലേക്കോ സ്വകാര്യ സ്ഥലങ്ങളിലേക്കോ മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നതിനുള്ള നിരോധനം.—(1) മാലിന്യം ഇടുന്നതിനുവേണ്ടി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിലൊഴികെ തെരുവിലോ ഓടയിലോ പൊതുസ്ഥലത്തോ യാതൊരാളും ഏതെങ്കിലും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുകയോ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് വൃത്തികേടാക്കുകയോ തള്ളുകയോ കത്തിക്കുകയോ കുഴിച്ചു മൂടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതിന് കാരണമാവുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(2) നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട പ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ സെക്രട്ടറി പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചോ അല്ലാതെ യാതൊരാളും ഏതെങ്കിലും സ്വകാര്യ സ്ഥലങ്ങളിൽ മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുകയോ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് വൃത്തികേടാക്കുകയോ തള്ളുകയോ കത്തിക്കുകയോ കുഴിച്ചു മൂടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിന് കാരണമാവുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലെയോ (2)-ാം ഉപവകുപ്പിലെയോ വ്യവസ്ഥകൾ ഏതെങ്കിലും ആൾ ലംഘിച്ചുവെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ, പ്രസ്തുത ലംഘനത്തിന്റെ തോതോ ഗൗരവമോ സ്വഭാവമോ അനുസരിച്ച് സെക്രട്ടറിക്കോ സെക്രട്ടറി ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കായി പ്രത്യേകം അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അത്തരം ആളുടെ മേൽ തൽസമയം അയ്യായിരം രൂപവരെയാകാവുന്ന പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.

(4) (3)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ചുമത്തപ്പെട്ട പിഴ അത് ചുമത്തിയ തീയതി മുതൽ പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അടയ്ക്കേണ്ടതും അപ്രകാരം അടയ്ക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ, സെക്രട്ടറി, അയാൾക്കെതിരെ എടുക്കാവുന്ന ഏതെങ്കിലും നടപടികൾക്ക് ഭംഗം വരാതെ, പ്രോസിക്യൂഷൻ നടപടികൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതുമാണ്.”.

15. 219എസ് വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എസ് വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219എസ്. മാലിന്യമോ ചവറോ വിസർജ്ജ്യ വസ്തുക്കളോ ജലാശയങ്ങളിലും ജലസ്രോതസ്സുകളിലും നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുള്ള നിരോധനം.— (1) യാതൊരാളും പൊതു ജലമാർഗ്ഗത്തിലോ ജലാശയത്തിലോ ജലസ്രോതസ്സിലോ മാലിന്യമോ ചവറോ വിസർജ്ജ്യ വസ്തുക്കളോ വലിച്ചെറിയുകയോ തള്ളുകയോ അതിലേക്ക് മലിനജലം ഒഴുക്കുകയോ ഏതെങ്കിലും കക്കൂസിൽ നിന്ന് അതിലേക്ക് വെള്ളം ഒഴുകാൻ അനുവദിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ മലിനജലം അതിലേക്ക് ഒഴുകാൻ അനുവദിക്കുകയോ മറ്റേതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ജലം മലിനമാക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം ഒരു പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിന് ആരെയെങ്കിലും നിയമിക്കുകയോ നിയോഗിക്കുകയോ നിർബന്ധിക്കുകയോ പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഒരു കുറ്റം കോഗൈനസിബിളും ജാമ്യം ഇല്ലാത്തതുമായിരിക്കുന്നതുമാണ്.

(3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പരാമർശിക്കുന്ന കുറ്റം ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും കുറ്റസ്ഥാപനത്തിന്മേൽ പതിനായിരം രൂപയിൽ കുറയാതെയും അൻപതിനായിരം രൂപയിൽ കവിയാതെയുമുള്ള പിഴയും ആറ് മാസത്തിൽ കുറയാതെയും ഒരു വർഷത്തിൽ കവിയാതെയുമുള്ള തടവും നൽകി ശിക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.”.

16. 219റ്റി. വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219റ്റി വകുപ്പിൽ, “219 എസ് വകുപ്പിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലായെങ്കിൽ,” എന്ന വാക്കുകൾക്കും അക്കങ്ങൾക്കും അക്ഷരത്തിനും ചിഹ്നത്തിനും പകരം “219-ാം വകുപ്പിലും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലും ശിക്ഷയാനും നൽകിയിട്ടില്ലായെങ്കിൽ” എന്ന വാക്കുകളും അക്കങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും ചിഹ്നവും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

17. 219 യു വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219യു വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219യു. മാലിന്യമോ വിസർജ്ജ്യവസ്തുക്കളോ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് ഉപയോഗിച്ച വാഹനം പിടിച്ചെടുക്കലും കണ്ടുകെട്ടലും.—(1) 219-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടെയും കീഴിലുള്ള ഒരു കുറ്റകൃത്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയോ ഒരുക്കത്തോടെയോ മാലിന്യമോ വിസർജ്ജ്യ വസ്തുക്കളോ പൊതുസ്ഥലത്തിലൂടെയോ പൊതുനിരത്തിലൂടെയോ കടത്തികൊണ്ടുപോകുന്നതോ അഥവാ അപ്രകാരം നിക്ഷേപിക്കുന്നതിന്

ഉപയോഗിച്ചതിനുശേഷം തിരികെ പോകുന്നതോ ആണെന്ന് ന്യായമായി സംശയിക്കാൻ കാരണമുള്ള ഒരു വാഹനത്തെ അല്ലെങ്കിൽ യാനപാത്രത്തെ, സെക്രട്ടറിയോ ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കായി സെക്രട്ടറി അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനോ സബ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ പദവിയിൽ കുറയാത്ത ഒരു പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോ പിടിച്ചെടുക്കേണ്ടതും, അധികാരിതയുള്ള സബ് ഡിവിഷണൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് മുൻപാകെ ഹാജരാക്കേണ്ടതുമാണ്.

(2) അന്വേഷണത്തിന് ശേഷം, 219-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടെയും കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ വാഹനം അല്ലെങ്കിൽ യാനപാത്രം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ ന്യായമായ കാരണമുണ്ടെന്ന് സബ് ഡിവിഷണൽ മജിസ്ട്രേറ്റിന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ, അങ്ങനെ പിടിച്ചെടുത്ത വാഹനം അല്ലെങ്കിൽ യാനപാത്രം കണ്ടുകെട്ടാവുന്നതും, അല്ലാത്ത പക്ഷം, ആയത് വിട്ടുനൽകേണ്ടതുമാണ്.

(3) വാഹനത്തിന്റെയോ യാനപാത്രത്തിന്റെയോ ഉടമയ്ക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ആരിൽ നിന്നാണോ അത് പിടിച്ചെടുത്തത് അവർക്ക്—

(i) വാഹനമോ യാനപാത്രമോ കണ്ടുകെട്ടാൻ കാരണമായ സംഗതികളെക്കുറിച്ച് അയാളെ രേഖാമൂലം അറിയിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു നോട്ടീസ് നൽകാതെയും; കൂടാതെ

(ii) കണ്ടുകെട്ടാനുള്ള കാരണത്തിനെതിരെ, നോട്ടീസിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള ന്യായമായ സമയത്തിനുള്ളിൽ, അയാൾക്ക് പറയുവാനുള്ളത് പറയുവാൻ ന്യായമായ അവസരം നൽകാതെയും ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും വാഹനമോ യാനപാത്രമോ കണ്ടുകെട്ടാനുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(4) പിടിച്ചെടുത്ത വാഹനത്തിലോ യാനപാത്രത്തിലോ മാലിന്യമോ ചവറോ അല്ലെങ്കിൽ വിസർജ്ജ്യമോ ഉള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ, വാഹനമോ യാനപാത്രമോ പിടിച്ചെടുക്കുന്ന ആൾ, അദ്ദേഹം സെക്രട്ടറിയല്ലെങ്കിൽ, അത്തരം പിടിച്ചെടുക്കൽ ഉടൻ സെക്രട്ടറിയെ അറിയിക്കേണ്ടതും, 219-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടെയും കീഴിൽ എടുക്കാവുന്ന ഏതെങ്കിലും നടപടികൾക്ക് ഭംഗം വരാതെ, വാഹനത്തിന്റെയോ യാനപാത്രത്തിന്റെയോ ഉടമയുടെ ചെലവിൽ മാലിന്യം,

ചവർ അല്ലെങ്കിൽ വിസർജ്ജ്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് സെക്രട്ടറി നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതും ഇങ്ങനെ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചെലവും അയ്യായിരം രൂപയിൽ കവിയാത്ത പിഴയും സെക്രട്ടറി ഉടമയിൽനിന്നും ഈടാക്കേണ്ടതുമാണ്.

(5) വാഹനമോ യാനപാത്രമോ കണ്ടു കെട്ടുന്ന സംഗതിയിൽ അത് ലേലം ചെയ്യേണ്ടതും അങ്ങനെ ലഭിക്കുന്ന തുക മാലിന്യസംസ്കരണ ഫണ്ടിലേക്ക് വരവ് വയ്ക്കേണ്ടതുമാണ്.”.

18. 219എക്സ് വകുപ്പിന് പകരം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എക്സ് വകുപ്പിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219എക്സ്. മാലിന്യസംസ്കരണ ഫണ്ടിന്റെ രൂപീകരണം.—(1) ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും “മാലിന്യ സംസ്കരണ ഫണ്ട്” എന്ന പേരിൽ ഒരു ഫണ്ട് രൂപീകരിക്കേണ്ടതും, അത് സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കോ അനുസൃതമായി കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.

(2) മാലിന്യ സംസ്കരണ ഫണ്ടിലേക്ക് താഴെപ്പറയുന്നവ വരവ് വയ്ക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

(എ) മാലിന്യസംസ്കരണ ലഘനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പിഴയായോ പെനാൽറ്റിയായോ ഈടാക്കിയ തുകകൾ;

(ബി) മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി (സി എസ് ആർ) ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭിച്ച സംഭാവനകൾ;

(സി) ഈ ആവശ്യത്തിലേക്കായി ലഭിച്ച സ്പോൺസർഷിപ്പ് തുകകളോ മറ്റേതെങ്കിലും സംഭാവനകളോ;

(ഡി) സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും തുകകൾ.

(3) ഫണ്ട് താഴെപ്പറയുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്കായി,—

(എ) മാലിന്യങ്ങളുടെ വേർതിരിക്കൽ, ശേഖരണം, ഗതാഗതം, പരിപാലനം, സംസ്കരണം, നിർമ്മാർജ്ജനം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള, എന്നാൽ ഇതിൽ മാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്താതെ, എല്ലാ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും;

(ബി) കാര്യക്ഷമമായ മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനാവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും;

(സി) മാലിന്യസംസ്കരണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ജീവനക്കാരുടെ കഴിവും അറിവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള പരിശീലനത്തിനും കാര്യശേഷി വികസന പരിപാടികൾക്കും;

(ഡി) സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റേതെങ്കിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.”.

19. 219എക്സ് വകുപ്പിന് ശേഷം പുതിയ വകുപ്പ് ചേർക്കൽ.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 219എക്സ് വകുപ്പിന് ശേഷം, താഴെപ്പറയുന്ന വകുപ്പ് ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

“219വൈ. പിഴ ചുമത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ.—(1) 219ഐ, 219എൻ എന്നീ വകുപ്പുകളിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ശിക്ഷകൾ ഒഴികെ 219-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219എക്സ് വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടെയും കീഴിലെ യാതൊരു പിഴയും—

(i) അത് ചുമത്താൻ കാരണമായ സംഗതികളെക്കുറിച്ച് അയാളെ രേഖാമൂലം അറിയിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു നോട്ടീസ് നൽകാതെയും; കൂടാതെ

(ii) അത് ചുമത്താനുള്ള കാരണത്തിനെതിരെ, നോട്ടീസിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള ന്യായമായ സമയത്തിനുള്ളിൽ, അയാൾക്ക് പറയുവാനുള്ളത് പറയുവാൻ ഒരു അവസരം നൽകാതെയും സെക്രട്ടറി ചുമത്താൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം പിഴ നിശ്ചയിക്കുന്ന സംഗതികളിൽ സെക്രട്ടറി അതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മാലിന്യത്തിന്റെ വലിപ്പം അല്ലെങ്കിൽ അളവ്, വീട്, ഹോട്ടൽ, വ്യവസായം, മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ തരം, വലിപ്പം, സ്ഥാനം, കൂടാതെ സർക്കാർ ഇതിലേക്കായി ഉണ്ടാക്കുന്നതോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ചട്ടങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(3) 219-ാം വകുപ്പിന്റെയും 219എ മുതൽ 219 ഡബ്ല്യു വരെയുള്ള വകുപ്പുകളുടെയും കീഴിൽ ചുമത്തുന്ന ഏതൊരു പിഴയും 210-ാം വകുപ്പിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം പൊതുനികുതി കുടിശ്ശികയെന്നപോലെ ഇഴുടാക്കേണ്ടതാണ്.”.

20. 254-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 254-ാം വകുപ്പിലെ (2)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ (xxi)-ാം ഖണ്ഡത്തിനു ശേഷം താഴെപ്പറയുന്ന ഖണ്ഡങ്ങൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്.—

“(xxiഎ) 219-ാം വകുപ്പിലും 219എ മുതൽ 219 വൈ വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ;

(xxiബി) 1986-ലെ പരിസ്ഥിതി (സംരക്ഷണ) ആക്റ്റിനും (1986-ലെ 29-ാം കേന്ദ്ര ആക്റ്റ്) അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങൾക്കും വിധേയമായി നിർമ്മാണ-പൊളിക്കൽ മാലിന്യങ്ങൾ, ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ, ശുചിത്വ മാലിന്യങ്ങൾ, അപകടകരമായ ഗാർഹിക മാലിന്യങ്ങൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ, ദ്രവമാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ.”.

21. 255-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 255-ാം വകുപ്പിൽ, “ആയിരം രൂപയോളം” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “പതിനായിരം രൂപയോളം” എന്ന വാക്കുകളും “അമ്പതു രൂപയിൽ” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “ഇരുനൂറ് രൂപയിൽ” എന്ന വാക്കുകളും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

22. 256-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 256-ാം വകുപ്പിലെ (2)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ “അഞ്ഞൂറു രൂപയിലോ” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “പതിനായിരം രൂപയിലോ” എന്ന വാക്കുകളും “അൻപതു രൂപയിലോ” എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം “ഇരുനൂറ് രൂപയിലോ” എന്ന വാക്കുകളും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

23. 276-ാം വകുപ്പിനുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ 276-ാം വകുപ്പിൽ,—

(i) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ ‘235ഐ’ എന്ന അക്കത്തിനും അക്ഷരത്തിനും മുമ്പായി “219എസി, 219ബി, 219ഐ, 219കെ, 219എൻ,” എന്ന അക്കങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും ചിഹ്നങ്ങളും ചേർക്കേണ്ടതാണ്;

(ii) (4)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ ‘235ഐ’ എന്ന അക്കത്തിനും അക്ഷരത്തിനും മുമ്പായി “219എസി, 219ബി, 219ഐ, 219കെ, 219എൻ,” എന്ന അക്കങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും ചിഹ്നങ്ങളും ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

24. ആറാം പട്ടികയ്ക്കുള്ള ഭേദഗതി.—പ്രധാന ആക്റ്റിലെ ആറാം പട്ടികയിൽ, (1)-ാം കോളത്തിലെ 209സി എന്ന ഉൾക്കുറിപ്പുകൾക്ക് ശേഷം താഴെ പറയുന്ന ഉൾക്കുറിപ്പുകൾ യഥാക്രമം (1), (3), (4) കോളങ്ങളിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

- “219ഐ - കടകളുടെയും വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പതിനായിരം പരിസരം വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം രൂപ
- 219എം - മാലിന്യവും മറ്റും നീക്കംചെയ്യുന്നതിന് മുടിയില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും വണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്നത് അയ്യായിരം രൂപ
- 219എൻ - പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലോ സ്വകാര്യ സ്ഥലങ്ങളിലോ മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് പതിനായിരം രൂപ.”.

25. റട്ടാക്കലും ഒഴിവാക്കലും.—2023-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ഓർഡിനൻസ് (2023-ലെ 4) ഇതിനാൽ റട്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു.

(2) അങ്ങനെ റട്ടാക്കിയിരുന്നാൽ തന്നെയും, പ്രസ്തുത ഓർഡിനൻസ് പ്രകാരം ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രധാന ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ചെയ്ത ഏതെങ്കിലും കാര്യമോ എടുത്ത ഏതെങ്കിലും നടപടിയോ, ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരം ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രധാന ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ചെയ്തതായോ എടുത്തതായോ കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

GOVERNMENT OF KERALA
Law (Legislation-C) Department
NOTIFICATION

No. 58/Leg.C3/2023/Law.

*Dated, Thiruvananthapuram, 2nd March, 2024
18th Kumbham, 1199
12th Phalguna, 1945.*

In pursuance of clause (3) of Article 348 of the Constitution of India, the Governor of Kerala is pleased to authorise the publication in the Gazette of the following translation in English language of the Kerala Panchayat Raj (Amendment) Act, 2024 (5 of 2024).

By order of the Governor,

C. VIJAYA LAKSHMI,
Special Secretary (Law).

[Translation in English of “2024-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഭേദഗതി) ആക്ട്” published under the authority of the Governor.]

ACT 5 OF 2024
THE KERALA PANCHAYAT RAJ (AMENDMENT) ACT, 2024

An

Act

further to amend the Kerala Panchayat Raj Act, 1994

Preamble.—WHEREAS, it is expedient further to amend the Kerala Panchayat Raj Act, 1994 for the purposes hereinafter appearing;

BE it enacted in the Seventy-fifth year of the Republic of India as follows:—

1. *Short title and commencement.*—(1) This Act may be called the Kerala Panchayat Raj (Amendment) Act, 2024.

(2) It shall be deemed to have come into force on the 9th day of December, 2023.

2. *Amendment of section 189.*—In the Kerala Panchayat Raj Act, 1994 (13 of 1994) (hereinafter referred to as the principal Act), in sub-section (1) of section 189, after the words “welfare programmes” the words and symbol “,waste management” shall be inserted.

3. *Amendment of heading of Chapter XX.*—In the heading of Chapter XX of the principal Act, the words “AND HEALTH” shall be substituted by the words and symbol “, HEALTH AND WASTE MANAGEMENT”.

4. *Amendment of section 219.*—In section 219 of the principal Act,—

(i) for the marginal heading, the following marginal heading shall be substituted, namely:—

“Responsibilities of persons having control over places of public gathering”

(ii) the existing provision shall be numbered as sub-section (1) thereof, and after sub-section (1) so numbered the following sub-section shall be inserted, namely:—

“(2) No person shall organise an event or gathering of more than one hundred persons at any unlicensed place without intimating the Village Panchayat, at least three working days in advance and such person or the organizer of such event shall ensure segregation of waste at source and handing over of the same to the waste collector or agency as specified by the Village Panchayat on such fees as may be fixed by the Village Panchayat:

Provided that such fees shall not be less than the actual rate of cost for the management of such waste and the same shall be paid in advance as directed by the Village Panchayat.

Explanation 1.—For the purpose of this section, section 189 and sections 219A to 219Y the words “*Waste management*” means the segregation, collection, transportation, storage, processing or disposal of waste, including solid waste.

Explanation 2.—The words and expressions used, but not defined, in this Act but defined in the Environment (Protection) Act, 1986(Central Act 29 of 1986) and the rules made thereunder, shall have the same meanings respectively assigned to them in the said Act and rules.”.

5. *Amendment of section 219A.*— In section 219A of the Principal Act,—

(i) for sub-sections (2), (3) and (4) the following sub-sections shall be substituted, namely:—

“(2) All the duties, responsibilities and functions of the Village Panchayat pertaining to waste management as provided in section 219 and sections 219A to 219Y, and the rules made under this Act, and in the Environment (Protection) Act, 1986 (Central Act 29 of 1986) and the rules made thereunder shall vest with the Village Panchayat, and the Village Panchayat shall discharge its duties, responsibilities and functions through the Secretary.

(3) It shall be the responsibility of the Secretary to discharge the duties, responsibilities and functions of the Village Panchayat under sub-section (2), and the Secretary may by order in writing entrust the said duties to the officers and employees having the charge of waste management, public health, sanitation and engineering or any other officers or employees of the Village Panchayat, on the basis of streets or areas or the nature of work and ensure that such duties, responsibilities and functions are duly discharged by them.

(4) Every member shall keenly observe the activity of collection and removal of garbage and other waste from the area of the constituency he represents, and failure or negligence in this matter shall be brought to the notice of the Secretary, and if it is brought to the notice, the Secretary shall take necessary urgent remedial measures.”.

(ii) after the sub-sections so substituted, the following sub-sections shall be inserted, namely:—

“(5) Where the Secretary has failed to discharge the duty vested in him under sub-section (3) and consequently, arise environmental problems and pollution by the accumulation of any garbage and waste in any public place the Village Panchayat or the Government may take disciplinary action against the Secretary for dereliction of duty.

(6) The Secretary shall make adequate provision for preventing the depots, places, receptacles, dustbins, vehicles and vessels referred to in sub-section (1) from becoming sources of nuisance that may cause reasons for environmental problems, pollution and public health problems.

(7) The Village Panchayat may, either by itself or through any person, agency, on contract basis or otherwise, make arrangements in whole or in part, for carrying out waste management activities under this Act or the rules made thereunder or the Environment (Protection) Act, 1986 (Central Act 29 of 1986) or the rules made thereunder.

(8) Notwithstanding anything contained in this Act or any other law for the time being in force, the Government may, if satisfied that it is necessary to do so in the public interest, make arrangements on contract basis or otherwise for the collection, transportation, disposal and processing of solid waste, rubbish, waste and such other materials from two or more Local Self-Government Institutions, either directly or through the agency authorised by the Government or undertake any project involving considerable expenditure for the collection, transportation, disposal and processing of solid waste, rubbish, waste and such other materials.

(9) Notwithstanding anything contained in this Act or any other law for the time being in force, for the purpose of carrying out the provisions of sub-section (8), the Government shall have the power to take over any land belonging to the Local Self-Government Institution, in which the project as specified in said sub-section is proposed to be implemented, by a notification published in the Official Gazette.”.

6. *Insertion of new sections after section 219A.*—After section 219A of the principal Act, the following sections shall be inserted, namely:—

“219AA. *Village Panchayat to carry out directions of Government.*—(1) It shall be the responsibility of the Village Panchayat to carry out directions issued by the Government in pursuance of the solid waste management under this Act or the Environment (Protection) Act, 1986(Central Act 29 of 1986) or the rules made thereunder.

(2) The President shall ensure that the agenda prepared in connection with the directions issued under sub-section (1) is placed before the Village Panchayat in its next meeting and the Village Panchayat shall take decision on such agenda.

(3) In cases where the Village Panchayat fails to take decision in accordance with the directions issued under sub-section(1) within one month of the receipt of the same, it shall be deemed that permission for carrying out such directions has been approved or given by the Village Panchayat.

(4) The Secretary shall immediately take steps to implement such decisions including the deemed approval under sub-section (3), and if there is any failure or default by the Secretary or any other responsible officer in implementing such decision, the Government may initiate disciplinary action against the Secretary or such officer, considering it as dereliction of duty.

(5) If the Village Panchayat, fails to comply with the directions of the Government under sub-section (1), the Government may, impose fine on the Village Panchayat without prejudice to any other actions that may be initiated against the Village Panchayat:

Provided that a reasonable opportunity of being heard shall be given to the Village Panchayat before imposing the said fine.

219AB. *Responsibilities of Secretary on waste management.*—(1) The Secretary may initiate legal action against any person who contravenes the provisions of section 219 and sections 219A to 219Y and may compound offences which are compoundable under this Act or rules made thereunder.

(2) The Secretary shall have all the powers for effectively carrying out the responsibilities regarding the waste management under sub-section (1) and section 219 and sections 219A to 219Y or for any other law for the time being in force.

(3) The Secretary may, in exigencies after informing the President, expend an amount not exceeding two lakh rupees out of the Panchayat fund concerned, for discharging the functions vested with him under section 219 and sections 219A to 219Y or under any other law for the time being in force relating to waste management.

219AC. Responsibility to handover segregated waste to the Village Panchayat or authorised agency.—(1) It shall be the responsibility of every household, owners, occupiers of any premises, hotel, restaurant, industry, hospital or any other establishment to hand over or deposit segregated waste in the designated location and pay the user fee to the Village Panchayat or authorized agency as directed by the Secretary through public notice.

(2) The Secretary may impose a fine which shall not be less than one thousand rupees but not exceeding ten thousand rupees on any person who contravenes the provisions under sub-section (1).

219AD. Provisions relating to user fee.—(1) Each Village Panchayat shall fix a user fee, to meet the whole or part of the cost for providing services in connection with segregation, collection, transportation, storage, processing and disposal of waste on every waste generator and collect the same in the manner as may be specified by the Village Panchayat:

Provided that if the Government has fixed the rate for user fee, the Village Panchayat shall not fix a rate less than the rate fixed by the Government.

(2) Each waste generator shall pay the user fee to the Village Panchayat or to any authorised agency before the last date of every month or within such period as may be decided by the Village Panchayat.

(3) If any waste generator fails to pay the user fee as provided under sub-section (2), it shall be recovered, together with fine at the rate of fifty percent per month:

Provided that such fine shall be recovered only where such user fee has not been remitted even after the expiry of ninety days from the specified date.

(4) The user fee together with fine shall be recovered as arrears of public revenue as specified in section 210.

(5) The Secretary, without prejudice to any other actions that may be taken against the defaulter of the user fee, may refuse to provide any service from the Village Panchayat to such defaulter until the user fee is paid.

(6) The Government or in accordance with the guidelines as may be issued by the Government from time to time, the Village Panchayat may, exempt any waste generator or class of waste generators or owners or occupiers of any unoccupied or vacant buildings, from the payment of user fee in whole or in part.”.

7. *Substitution of new section for section 219B.*—For section 219B of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219B. *Duties of waste generators for storage and deposit of solid waste.*—(1) It shall be the duty of each waste generator to provide separate bins or receptacles of the size and colour as may be prescribed in the rules or bye laws or as may be specified by the Secretary for the purpose of storage of biodegradable, non-biodegradable and domestic hazardous waste.

(2) Such bins or receptacles shall always be kept in good condition and shall be provided in such numbers and at such places as the Secretary may, from time to time, direct by public notice.

(3) Each waste generator shall segregate and deposit the waste as specified in the rules or bye laws, for easy collection and disposal of such waste by the employees or contractors engaged by the Village Panchayat.

(4) The Secretary may impose a fine which shall not be less than one thousand rupees but not exceeding ten thousand rupees on any person who contravenes the provisions under sub-section (3).”.

8. *Amendment of section 219C.*—In section 219C of the principal Act,—

(i) for the marginal heading, the following marginal heading shall be substituted, namely:—

“*Contract with waste generator or owner or occupier for the removal of waste*”;

(ii) in the existing provision, for the words “the owner or occupier of any premises to remove rubbish or filth”, the words “waste generator or owner or occupier of any premises for the removal of waste” shall be substituted.

9. *Substitution of new section for section 219D.*—For section 219D of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219D. *Door to door collection of waste.*—(1) Each Village Panchayat in the Village Panchayat area, shall arrange door to door collection of segregated waste from all households, settlements, commercial institutions and other non-residential premises and in the case of multi-storied buildings, commercial complexes, malls, housing complexes etc. from the entry gate or any other location as may be specified by the Secretary through public notice.

(2) Segregated waste collected as per sub-section (1) shall not be transported or brought for treatment or disposal unless it is properly covered.”.

10. *Amendment of section 219F.*—In section 219F of the principal Act,—

(i) for sub-section (1), the following sub-section shall be substituted, namely:—

“(1) A Village Panchayat that does not have a solid, liquid, sewage or fecal sludge treatment plant but possess vacant land within or outside the Village Panchayat area shall undertake projects for the setting up of such plants or facilities on the said land on top priority.”.

(ii) after sub-section (1) so substituted, the following sub-sections shall be inserted, namely:—

“(1a) Each Village Panchayat shall identify suitable private land within or outside the Panchayat area for the purpose of waste management, if necessary, acquire the land under the Right to Fair Compensation And Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (Central Act 30 of 2013) or by land relinquishment or on lease or through private purchase.

(1b) The land acquired by the Village Panchayat under sub- section (1a) shall not be used for any other purpose without the prior sanction of the Government.

(1c) Each Village Panchayat shall give priority to utilise its own vacant land or land vested in it for waste management activities where the land is available for the same.

(1d) The Village Panchayat shall take all possible steps to resume waste management activities on the land, which was previously utilized for such activities but remains unused due to various reasons:

Provided that such land shall not be diverted or utilized for any other purposes or activities without prior sanction of the Government.”.

(iii) in sub-section (2), for the words, symbol, bracket and figure “notifying the land under sub -section (1)”, the words, symbol, bracket, figure and letter “identifying the land under sub-section (1a) ” shall be substituted.

11. *Insertion of new sections after section 219F.*—After section 219F of the principal Act, the following sections shall be inserted, namely:—

“219FA. *Setting up of joint waste management projects.*—The Village Panchayat may, if it so decides or if so required by the Government, set up joint waste management projects with any other Local Self Government Institution on such terms and conditions, as may be agreed by such Local Self Government Institutions, subject to the guidelines as may be issued by the Government in this regard.

219 FB. *Village Panchayat to make arrangements for conducting regular inspection and monitoring.*—It shall be the responsibility of the Village Panchayat to make arrangements for conducting regular inspections and monitoring of waste management activities and projects in the Village Panchayat to ensure that it is being operated or implemented in compliance with the required standards and in accordance with the relevant laws.

219 FC. *Responsibilities of individuals and rewards for reporting offences.*—(1) Any person may report before the Secretary regarding any violation of the provisions of section 219 and sections 219A to 219Y or any offence relating to waste management, including littering, dumping or throwing waste into public places and water bodies.

(2) Subject to the guidelines as may be issued by the Government, from time to time, the Village Panchayat may give rewards to persons who report violations and offences under sub-section (1).

(3) Any person who maliciously or intentionally makes false report under sub-section(1) to harm or cause loss to another person shall, on conviction, be punished with fine which may extend to ten thousand rupees.

219 FD. *Beneficial Provisions for residents near to waste treatment centres.*—(1) The Village Panchayat may, subject to the rules or guidelines as may be made or issued by the Government, provide incentives, including but not limited to tax exemptions or relaxations or welfare schemes to residents in the immediate vicinity of centralised waste treatment centres or disposal sites.

(2) The Village Panchayat may establish convenient and beneficial facilities such as parks, playgrounds, recycling facilities, swap shops and physical training facilities, for the well-being and recreational opportunities of residents in the vicinity of centralised waste treatment centres or disposal sites.”.

12. *Substitution of new section for section 219 I.*—For section 219 I of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219 I. *Responsibility to keep premises of shops and commercial establishments clean.*—(1) It shall be the responsibility of the owner or occupier of each shop and commercial establishment to keep its premises clean and not to throw, litter, deposit or burn any waste on its premises or allow customers to throw, litter, deposit or burn any waste on its premises.

(2) The Secretary or an officer specially authorised by the Secretary may, on being satisfied that any person has violated the provisions in sub-section (1), impose a fine which may extend to five thousand rupees on such person on the basis of extent, gravity and nature of the said violation.

(3) The fine imposed under sub-section (2) shall be remitted within fifteen days from the date of its imposition and in default of such payment, the Secretary shall initiate prosecution proceedings without prejudice to any other actions that may be taken against him.

Explanation.—For the purpose of this section, the words ‘shops’ and ‘commercial establishment’ shall have the same meanings respectively assigned to them in the Kerala Shops and Commercial Establishments Act,1960 (34 of 1960).”.

13. *Substitution of new section for section 219K.*—For section 219K of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219K. *Prohibition on draining of used water into public places or water bodies.*—

(1) No person shall drain or allow to drain waste water from any sink, drain, stable, hotel, restaurant, household, industry, hospital or other establishment into any public drain, road, street or public place or water body or water course or allow or cause to drain such used water out of such premises.

(2) The Secretary may impose a fine which shall not be less than five thousand rupees but not exceeding fifty thousand rupees on any person who contravenes the provisions under sub-section (1).

(3) The Secretary may, by notice, direct the owner or occupier of such premises to close or shut or remove any pipe or tube or other means by which used water is allowed to flow into any public road, drain or street or any other public place or water bodies.

(4) Any person who has been given a direction under sub-section (3) shall comply with such directions within a period of seven days of its receipt and if he fails to comply with such directions, the Secretary shall, without prejudice to the actions that may be taken under sub-section (2), close, shut or removed such pipe, tube or other means and shall recover the actual expenditure incurred for such removal from him.”

14. *Substitution of new section for section 219N.*—For section 219N of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219N. *Prohibition of throwing waste into public places or private places.*—(1) No person shall throw, litter, deposit, burn or bury any waste on any street, drain or public place that is not intended for such use or caused such acts to be done.

(2) No person shall throw, litter, deposit, burn or bury any waste in any private places or caused to do such acts, otherwise as prescribed or in accordance with the directions issued by the Secretary.

(3) The Secretary or an officer specially authorised by the Secretary for the purpose may, on being satisfied that any person who has violated the provisions in sub-sections

(1) or (2), impose, a fine which may extend to five thousand rupees on such person on the spot on the basis of extent, gravity and nature of the said violation.

(4) The fine imposed under sub-section (3) shall be remitted within fifteen days from the date of such imposition, and in default of such payment, the Secretary shall initiate prosecution proceedings without prejudice to any other action which may be taken against him.”.

15. *Substitution of new section for section 219S.*—For section 219S of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219S. *Prohibition of depositing of waste or rubbish or excreta in water bodies and water sources.*—(1) No person shall throw or deposit waste, rubbish or excreta in a water course, water body or water source or allow or cause to flow water from any latrine or allow waste water to flow in to it, or pollute the water in any other way, or engage, depute, compel, or instigate any person to do such activity.

(2) An offence under sub-section (1) shall be cognizable and non-bailable.

(3) Whoever commits an offence referred to in sub-section (1), shall, on conviction, be punishable with fine which shall not be less than ten thousand rupees but not exceeding fifty thousand rupees and with imprisonment for a term which shall not be less than six months but not exceeding one year.”.

16. *Amendment of Section 219 T.*—In section 219T of the principal Act, for the words, figure and letter “if not falling under the purview of section 219S”, the words, figures and letters “for which no punishment is provided elsewhere in section 219 and sections 219A to 219Y” shall be substituted.

17. *Substitution of new section for section 219U.*—For section 219U of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219U. *Seizure and confiscation of the vehicle used for carrying waste or excreta.*—
(1) The Secretary or an officer of the Village Panchayat authorised by the Secretary in this behalf or a Police Officer not below the rank of Sub-Inspector shall, seize a vehicle or vessel carrying waste or excreta through public place or public road with the intention or preparation to commit an offence under section 219 and sections 219A to 219Y or having reasonable cause

to suspect that the vehicle or vessel is on its return after being used for such offence, and shall produce before the Sub Divisional Magistrate having jurisdiction.

(2) After conducting an inquiry, if the Sub Divisional Magistrate is satisfied that there is reasonable ground to believe that the vehicle or vessel has been used for committing any offence under section 219 and sections 219A to 219Y, the vehicle or vessel so seized may be confiscated, and in any other case, it shall be released.

(3) No order confiscating any vehicle or vessel shall be made under this section unless the owner of such vehicle or vessel or the person from whom it is seized,—

(i) is given a notice in writing informing him, the grounds on which the vehicle or vessel is to be confiscated; and

(ii) is given an opportunity of being heard against the ground of confiscation within such reasonable time as may be specified in the notice.

(4) In cases where the vehicle or vessel seized contains waste, rubbish or excreta, the person seizing the vehicle or vessel, if he is not the Secretary, shall immediately inform the Secretary of such seizure, and the Secretary shall, without prejudice to any actions that may be taken under section 219 and sections 219A to 219Y, take step to dispose of such waste, rubbish or excreta at the expense of the owner of the vehicle or vessel, and the Secretary shall recover the cost of such disposal together with a fine not exceeding five thousand rupees from the owner.

(5) Where the vehicle is confiscated, it shall be auctioned and the amount so received be credited to the Waste Management Fund.”.

18. Substitution of new section for section 219X.—For section 219X of the principal Act, the following section shall be substituted, namely:—

“219X. Constitution of waste management fund.—(1) Each Village Panchayat shall constitute a fund, by name, “Waste Management Fund”, and it shall be managed in accordance with the rules made or guidelines issued by the Government.

(2) The following shall be credited to the Waste Management Fund, namely:—

(a) amounts recovered as fine or penalty in connection with the violation of waste management;

(b) contributions from Corporate Social Responsibility (CSR) funds received for the purpose of waste management;

(c) sponsorship amounts or any other contributions received for this purpose;

(d) any other amount as specified by the Government.

(3) The Fund shall be utilised for the following purposes,—

(a) all waste management activities, including but not limited to segregation, collection, transportation, management, processing, disposal of waste etc.;

(b) purchase and installation of equipments necessary for effective waste management;

(c) training and capacity development programmes to enhance the skills and knowledge of employees engaged in waste management;

(d) any other activities related to waste management as approved by the Government.

19. *Insertion of new section after section 219X.*—After section 219X of the principal Act, the following section shall be inserted, namely:—

“219Y. *Provisions regarding imposition of fine.*—(1) No fine under section 219 and sections 219A to 219X, except penalty specified in sections 219 I and 219N, shall be imposed by the Secretary unless the person concerned,—

(i) is given a notice in writing informing him of the grounds on which the fine is to be imposed; and

(ii) is given an opportunity of being heard within such reasonable time as may be specified in the notice.

(2) While fixing the fine under sub-section (1), the Secretary shall consider the size or quantity of the waste involved, the category, size and location of the household, hotel,

industry or other establishment, and any rules or guidelines as may be made or issued by the Government in this behalf.

(3) Any fine imposed under section 219 and sections 219A to 219 W shall be recovered as arrears of public revenue as specified in section 210.”.

20. *Amendment of section 254.*—In section 254 of the principal Act, in sub-section (2), after clause (xxi), the following clauses shall be inserted.—

“(xxia) matters relating to waste management as specified in section 219 and sections 219A to 219Y of the Act; and

(xxib) matters relating to construction-demolition waste, e-waste, sanitary waste, domestic hazardous waste, plastic waste and liquid waste subject to the Environment (Protection) Act, 1986(Central Act 29 of 1986) and the rules made thereunder.”.

21. *Amendment of section 255.*—In section 255 of the principal Act, for the words “one thousand rupees” the words “ten thousand rupees” and for the words “fifty rupees” the words “two hundred rupees” shall be substituted.

22. *Amendment of section 256.*—In section 256 of the principal Act, in clause (2), for the words “five hundred rupees” the words “ten thousand rupees” and for the words “fifty rupees” the words “two hundred rupees” shall be substituted.

23. *Amendment of section 276.*—In section 276 of the principal Act,—

(i) in sub-section (1), before the figures and letter “235 I” the following figures, letters and symbols “219AC, 219B, 219 I, 219K, 219N,” shall be inserted;

(ii) in sub-section (4), before the figures and letter “235 I” the following figures, letters and symbols “219AC, 219B, 219I, 219K, 219N,” shall be inserted.

24. *Amendment of Sixth Schedule.*—In the Sixth Schedule of the principal Act, after the entry “209 C” the following entries shall be inserted in column (1), (3) and (4) respectively, namely:—

“ 219 I	-	Responsibility to keep the premises of shops and commercial establishments clean	Rupees ten thousand
---------	---	--	---------------------

219M	-	Using any uncovered vehicle for removing rubbish	Rupees five thousand
219N	-	Throwing rubbish in public place	Rupees ten thousand.”.

25. *Repeal and saving.*—(1) The Kerala Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2023 (4 of 2023) is hereby repealed.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken under the principal Act as amended by the said Ordinance shall be deemed to have been done or taken under the principal Act as amended by this Act.

